

om de var i Overensstemmelse med Ryslinge Valgmenigheds Tro. Men saa ved jeg ikke, hvorledes han kommer uden om at foretage den Vurdering; jeg advarede ham imod at foretage. Det, der forelaa, var de Ord og Spørgsmaalet om, hvorvidt de Ord kunde forenes med Grundlovens § 3, det evangelisk-lutherske. Jeg synes ikke, denne Afgørelse maatte have kunnet være vanskelig. Den højtærede Kirkeminister siger, at det er et disciplinært Spørgsmaal. Desværre, at Kirkeministeren har taget det som et disciplinært Spørgsmaal, for det ligger jo langt dybere. Men egentlig er vel alle kirkelige Fremskridt fremkommet paa det Grundlag, at det har været en Slags disciplinært Spørgsmaal, det har ligget saadan, at man har følt, at Rammerne indenfor Folkekirken var ved at blive snærende, og saa har der heldigvis ned gennem Tiderne været en saadan aandelig Forstaaelse, at man har kunnet enes om at slappe Baandene, enes om at gøre Rammerne videre. Det er det, jeg i saa høj Grad beklager, at vi denne Gang, da der var en Menighed, der følte, at Baandene begyndte at stramme, ikke havde en Minister, der havde den aandelige Forstaaelse, at han satte hele sin Kraft ind paa at faa Baandene lempet, saa de ikke snærede.

Den højtærede Kirkeminister siger, at han loyalt har administreret de J. C. Christensenske Kirkelove, og at der i Henhold til disse Love ikke var andet at gøre end det, han har gjort. Jeg har allerede tidligere udtalt, at dette er ikke Tilfældet. Den højtærede Minister kunde udmærket, trods de J. C. Christensenske Kirkelove, have administreret helt anderledes, administreret med Frisind og aandelig Forstaaelse.

Dernæst udtalte den højtærede Minister i Anledning af min Formaning til ham om at holde den uskrevne Lov om ikke at bringe offentligt frem private fortrolige Samtaler; at den Lov havde jeg selv brudt. Jeg spurgte den højtærede Kirkeminister i Gaar, om han kunde billige, hvad der stod i „Social-Demokraten“: „Saa optraadte den hjælpsomme Pastor Povlsen som Mægler. Han gik til Kirkeministeren og lovede at søge at faa Rørdam“ o. s. v. Den højtærede Kirkeminister svarede: De behøver jo bare at henvise til mine Udtalelser i Aftes — hvor jeg jo netop sagde, at det var ved et tilfældigt Møde, at jeg ikke har søgt den højtærede Kirkeminister for at optræde som Mægler. Jeg behøver altsaa slet ikke at hen-

holde mig til den private Samtale, for det laa jo i Virkeligheden i Kirkeministerens Udtalelse. Hvis mine Ord har rakt videre end til denne Bemærkning her, beklager jeg det; det har ikke været min Hensigt at sige, at den højtærede Kirkeminister havde udtalt sig i det hele taget mod den Artikel i „Social-Demokraten“ for i Gaar. Jeg vilde ønske, jeg kunde sige det, for jeg maa tilstaa, jeg har sjælden set en Artikel indeholdende saa lidt af Sandhed, en Artikel med saa lidt Respekt for Sømmelighed og Alvor som den Artikel. Det gælder ikke Angrebene paa min Person, de er mig fuldstændig ligegyldige, men det gælder den fuldkomne Mangel paa Alvor og Sømmelighed, hvormed man behandler en saa alvorlig Sag og en saa alvorlig Mand som Ryslingsagen og Pastor Rørdam. Naar man f. Eks. siger følgende, som jeg med den højtærede Formands Tilladelse maa oplæse: „Pastor Rørdam tager et *Forbehold*, idet han lader Troen bekende, „saadan som enhver kan for Guds Ansigt“. I Vestjylland lever hist og her endnu den Tro, at det ikke gælder saa nøje med en *Ed*, naar man blot søger for at holde venstre Haands Langfinger tæt ind til Laaret, mens man rækker højre Haand i Vejret. Saa *afledes* Eden.“ Jeg appellerer ganske roligt til alle de tilstedeværende, ogsaa de tilstedeværende Socialdemokrater, om de finder; at det er en sømmelig Maade at omtale en alvorlig Sag og en alvorlig Mand paa. Jeg vilde ønske, at den højtærede Kirkeminister virkelig vilde tage Afstand fra dette. Jeg forlanger slet ikke, at han skal udtale sig om Fornærmelserne imod mig; de er mig ligegyldige, men dette vilde jeg ønske, at den højtærede Kirkeminister vilde tage Afstand fra. (*Socialministeren* [Borgbjerg]: Jeg har set noget i „Ekstra-bladet“ og „Politiken“, som der ogsaa kunde tages Afstand fra). Det kommer ikke dette ved, jeg spørger den højtærede Kirkeminister om dette.

Videre udtalte den højtærede Kirkeminister sig meget strengt om Valgmenighedens Bestyrelse eller det Udvalg, der havde været herovre, og sagde, saa vidt jeg forstod, at de havde lovet at faa Rørdam til at lade være at foretage Daab efter det nye Ritual, men desuagtet foretog han den kommende Søndag Hjemmedaab eller Daab i Præstegaarden af 3 Børn efter dette Ritual, og den højtærede Kirkeminister fandt sig meget brøstholden overfor det paagældende Udvalg af den